

Det går strygende på Randbøl Sogns Museum

Tekst og billede N.M. Schaiffel-Nielsen

Miniudstillingerne på Randbøl Sogns Museum i Vandel griber om sig. Museet byder velkommen til alle i sommerferien for at se på strygejern. De fleste af jern, men der findes en enkelt fremstillet af messing.

Vandel. Der er gang i miniudstillingerne på 1. sal på Randbøl Sogns Museum i Vandel. Miniudstillingen er åben fra nu og til august. Udstillingen består af den samling gamle strygejern, som bestyrelsen har fundet i magasinet. Nogen bestemt alder på strygejernene har man ikke, men vi skal flere hundrede år tilbage. Fra dengang der var tale om et tungt strygejern, som blev varmet op på det kulfyrede komfur, til den model, der havde en kerne af jern, som blev varmet i komfurets

ild, - til vore dages elektriske dampstrygejern. Vi mangler et strygejern af mærket "Flamingo", vi lover at passe på det til evig tid.

Mini-udstillingen kan ses i museets åbningstid.

Det vil sige torsdage fra kl. 10-16 i juni, juli og august 2018. Tidligere have museet lukket i skollernes ferie, sådan er det ikke mere. Forts.

Ude på nettet har vi fundet et billede af et såkaldt Flamingo Strygejern (foto grafen ukendt)

Efterlysning

Til fremtidige mini-udstillinger modtages med TAK:

Gammel jule- og påskepynt.

Desuden efterlyses et ”Flamingo”-strygejern til den nuværende udstilling, som kan ses på Randbøl Sogns Museum til og med august måned, torsdage kl. 10-16.
Se illustration nedenfor.

V. h. udvalget for mini-udstillinger:
Hanne, Annie og Bente.

Det var lidt før GPS'ens tid

Johannes Mejer var også forbi Randbøl og Nørup Sogn i 1642. ikke fordi Chr. den IV var særlig interesseret i området, men fordi der var en del af bestillingen til Johannes Mejer.

Kartografen Johannes Mejer født den 12. december 1606 og død i juni 1674. Han var født i Husum. Som ung rejste til København, hvor han studerede matematik og astronomi. Efter Kejserkrigens afslutning 1629 rejste Mejer tilbage til Husum, hvor han ernærede sig ved bl.a. undervisning.

Omkring 1635 begyndte Mejer at udarbejde kort over marskegnene omkring Husum. Efter bestilling fra Hertug Frederik III af Slesvig-Holsten-Gottorp kortlagde Mejer i årene 1640-41 hele Aabenraa Amt og derefter området omkring Slien og dens sildehegn. Kortværkerne anses i dag for at være det bedste af Mejers kortproduktion.

Christian IV bad i 1642 Mejer om at kortlægge Jylland fra Varde til Glückstadt, og udvidede senere dette til også at omfatte Slesvig og Holsten. Mejer udnævntes i 1647 til Kgl. Matematikus, og frem til 1648 fuldførte Mejer kortlægningen af Slesvig og Holsten. I 1650 udarbejdede Mejer et Danmarkskort tilstillet Kong Frederik III. Årene 1654-55 kortlagdes Jylland, 1655-58 udarbejdedes 82 kort over de danske besiddelser i det nuværende Sverige, og samtidig forberedte Mejer udgivelsen af et værk i syv bind med kort over Danmark med hertugdømmerne samt Oldenburg og Delmenhorst, Norge med Island og Grønland og Sverige. Værket blev dog aldrig udgivet.

Mange af kartografen Johannes Mejers hånd tegnede kort ligger i dag i Det Kongelige Biblioteks Håndskriftsamling. En del af disse kort kan nu ses online:

Kilder:

Sv. Cedergreen Bech (red.): Dansk Biografisk Leksikon. Tredje udgave. København 1979

P. Lauridsen: Kartografen Johannes Mejer, et Bidrag til ældre dansk Kaarhistorie. København 1888

Vandel Teglværk

lå, hvor i dag kartoffelcentralen ligger.

Det eneste der er tilbage af teglværket, er den ene teglgrav. Den anden lå på nordsiden af vejen mod Billund. Den blev fyldt op ved en vejforbedring for mange år siden. Det er forsøgt at skaffe viden om teglværket ved erhvervsregistret i Aarhus, men med negativt resultat. Enhver viden om teglværket bedes meddelt Lokalkivet

Så blev der slået reb i Randbøldal

Tekst og billeder N.M. Schaiffel-Nielsen

Hver gang der skal løftes noget tungt fra et sted til et andet, er det Søren Pallesen og Svend Aage Hansen, der må holde for. Her pustes der ud over spindlen, inden de fortsætter op ad de mange trappetrin fra kælderen.

Randbøldal. Det hele begyndte i kælderen under Firehøjeskolen i Vandel. Både Søren og Svend Aage have godt fat i redskabet, som skulle bruges til at slå reb. Randbøl Sogns Lokalarkiv og Museumsforening var af Randbøldal Borgerforening blev bedt om at møde op med deres reberbane. Det er vanskeligt at få rebslageriet op fra kælderen. Men de to herrer har kræfterne i behold. Næste gang vi mødte dem, var på "Markedspladsen" ved det Hvide Palæ". Den ene ende af systemet blev bundet til et træ og den anden, den som skal sno rebet, blev tøjret med et par solide jernpæle.

Så som så med kunder

Det tog sin tid, inden de første "kunder" meldte sig. Det syntes at være mere interessant at springe rundt på en lille hoppeborg.

Endelig kom en flok spejdere fra Randbølgruppen, og så gik det løs med at få spundet reb. Tre blev sat til at dreje maskinen, og to passede svirvlen, som sørgede for at holde rebet stramt under sponingen. Altså blev besøget ikke helt forgæves.

Klokken hen mod halv tre begyndte det at regne. Alle pakkede sammen, og pladsen stod igen tom. Aftenens annoncerede fest blev i henhold til formanden, Jørgen Hansen, virkelig hyggelig, selv om antallet af deltagere blev beskrevet som "værende ikke så mange".

Der skal en smule instruktion til, når man skal slå reb. Længst tv. er det Søren Pallesen, der sammen med Svend Aage Hansen længst th. fortæller to spejderpiger om, hvordan spindlen skal drejes for at få et reb ud af det.

Randbøl Sogns Lokalarkiv og Museum
Tlf. 75 88 54 89

www.rslm.dk
rslm.vandel@gmail.com

Lokalarkivet og museet er åbent hver
torsdag kl. 10.00 til 16.00

Der er lukket mellem jul og nytår

Aftale om åbning af museet eller arkivet
uden for åbningstiden kan træffes med:

Søren på tlf. 75885501 eller
Svend Aage på tlf. 75885404

Grindstedvej 1

Det var dengang Vandel havde et fængsel

Af Hanne Damgaard Hansen og N.M. Schaiffel-Nielsen

Engang, det var før omfartsvejsens tid, hed denne vej Grindstedvej. Endnu før vejnavnene blev indført, kalde man sikkert vejen for Vejlevej, den førte jo ind mod storbyen Vejle.

Matrikelnummer 12 n, enfamilieshus på 110 m²

Opført: 1930

Ejere:

22/10/1930 Jens M. Thomsen

22-10-1930 Hjemmeslagter, fiskemand Theodor Hansen og Julia Hansen

20-11-1946 Staten

05-07-1947 Theodor og Julia Hansen

04-08-1953 Julia Hansen, enke

10-08-1976 Knud E. Torp

ombygning 1979

16-11-1976 Verner Andresen

Anvendelse: Hjemmeslagteri, pensionat, Vandel Vognmandsforretning

Under 2. Verdenskrig:

Tysk husnr. 201. Beboelseshuset på 8,5x8,5 m røde sten, 3 værelser, køkken, entre, ingen kælder, intet i tagetagen. Anvendes til vagtbygning før og nu. Huset er ret godt og nyt, men meget medtaget af brugen. Til huset er bygget arrest med 10 celler, 2 W.C., røde sten med eternit. Tag uden tagrende 7,5x15,5 m samt en lille mellembygning 4m². Haven forsømt, gravet hul 3 m i længden, 1,7 m dybt.

Anmærkning: stærkt slid, tilbygning.

Areal 814 kvm. Tilbagekøbsværdi 12.500

Fra bibelcenter til bryghus

Tekst N.M. Schaiffel-Nielsen

Randbøl. først var det mejeri, så blev det møbelhandel, så skulle det bruges til modeopvisning, nu er der udsigt til, at Graham Henderson, 37, kæreste med Rikke Brutse Dahl, 36, vil indrette det gamle mejeri til deres drømmebolig. Endnu mere spændende er, at Graham drømmer om at indrette et mikro-bryggeri, en hobby han længe har drømt om at realisere. Det spirituelle var moderne, så længe Randbøl Bibelcenter holdt til i den gamle krobygning og mejeri. Nu er der udsigt til, at det "spirituelle" igen kommer i højsædet. Det gamle mejeri lukkede med en sidste indvejning den 1. oktober 1971. Den lukning var årsag til mejeribestyrer Christensens alt for tidlige død.

Randbøl Mejeri som det så ud i 1928, hvor Christensen overtog efter faderens sygdom.

Annonce

Loppemarked er lig med at skaffe penge til driften

Et udsnit af mylderet i Vandel Idrætshal den 10. februar i år. Der var et mylder af mennesker, og det betød, at Lokalkiv og Museumsforeningens stand gav 4.000,00 kr.

Selvstændighed

betyder ansvar!

Randbøl Lokalkiv og Museumsforening står med ansvaret for at passe på fortiden, både når det drejer sig om arkivalier og ikke mindst genstande.

Vi beder medlemmerne om i stedet for at smide ting ud, som stadig har en værdi, at aflevere dem til foreningen. Og hvorfor så det? Jo, fordi der hvert år i februar skal holdes loppemarked i Vandel Idrætshal. I alt, hvor arrangørbidraget er talt med, blev det i 2017 til 10.099 kr. til museets kasse.

Husk nu VI SES TIL NÆSTE FEBRUAR.

Randbøl Sogns Lokalkiv- og Museumsforenings Bestyrelse

Formand

Svend Aage Hansen,
Gl. Åstvej 14,
7184 Vandel.
Tlf. 75 88 54 04
E-mail:

sah.vandel@turbopost.dk

Næstformand

Peer Høgsberg,
Daldovervej 37C,
Randbøldal,
7183 Randbøl.
Tlf. 75 88 33 84

E-mail: peer.natur@gmail.com

Kasserer

Søren Pallesen,
Gl. Stationsvej 34,
7184 Vandel.
Tlf. 75 88 55 01

E-mail: soren@net-info.dk

Sekretær

Bente Lykkegaard,
Rodalvej 50.
Randbøldal,
7183 Randbøl.
Tlf. 75 88 37 59
E-mail:

bente.lykkegaard@skolekom.dk

Bestyrelsesmedlem

Hanne Damgaard
Hansen
Mølleparken 49
7184 Vandel
Mob.: 30225474

E-mail: hannedhansen@mail.dk

Redaktion:

N.M. Schaiffel-Nielsen (ansvsh.)

Tlf. 75 88 35 53. Adresse: Hejlskov-
parken 46, 6040 Egtved

Trykning: Billund Bogtrykkeri,
Højmarksvej 5, 7191 Billund.

Distribution: Kasserer Søren Pallesen.

Se adr. ovenfor.